

Nazwa jednostki prowadzącej kierunek:	Wyższa Szkoła Medyczna w Białymstoku Wydział Ogólnomedyczny		
Nazwa kierunku:	Pielęgniarstwo		
Poziom kształcenia:	Pierwszego stopnia		
Profil kształcenia:	praktyczny		
Moduły wprowadzające/wymagania wstępne:	Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii podstaw pielęgniarstwa, farmakologii, psychologii, badań fizykalnych, zakażeń szpitalnych.		
Nazwa modułu / przedmiotu (przedmiot lub grupa przedmiotów)	Opieka paliatywna		
Osoby prowadzące:	mgr Małgorzata Roman piel. specjalista Nina Domań		
Forma studiów liczba godzin/liczba punktów ECTS	Kod przedmiotu	ECTS:	
	P - 1 - P - OP -	4	
	studia stacjonarne w/zp	studia niestacjonarne w/ćw	liczba punktów ECTS
Zajęcia zorganizowane:		15 h/40 h	3,0
Praca własna studenta:		30 h	1,0
Bilans nakładu pracy studenta	Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:		
	udział w wykładach	3 x 5 h	1,0
	udział zajęciach praktycznych	4 x 10 h	2,0
	konsultacje	1 x 2 h	-
	RAZEM:	47 h	3,0
	Samodzielna praca studenta:		
	przygotowanie do zajęć praktycznych	10 h	1,0
	przygotowanie do kolokwium	10 h	
	przygotowanie do egzaminu	10 h	
	RAZEM:	30 h	1,0

Cele modułu:		
Przygotowanie studenta do udziału w opiece nad chorym z zaawansowaną chorobą nowotworową oraz jego rodziną. Kształtowanie postawy: <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzialności za wykonywaną pracę • sumienności w wykonywaniu obowiązków • wrażliwości na potrzeby człowieka chorego i jego rodziny 		
Efekty kształcenia:		
Przedmiotowy efekt kształcenia	Efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
	WIEDZA	
EKP_W01	Zna zasady oceny stanu zdrowia chorego w zależności od wieku ;	D.W04
EKP_W02	Zna zasady diagnozowania chorych w opiece paliatywnej ;	D. W05
EKP_W03	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od stanu zdrowia i wieku ;	D. W06
EKP_W04	Charakteryzuje techniki i zna procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece paliatywnej u chorych w zależności od ich wieku i stanu zdrowia;	D. W09
EKP_W05	zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej paliatywnej;	D. W14
EKP_W06	Wyjaśnia patofizjologię zaburzeń występujących w przebiegu chorób nowotworowych, uszkodzeń układu nerwowego oraz powikłań;	D. W36
EKP_W07	Zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych;	D. W50
EKP_W08	Zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego;	D. W51
	UMIEJĘTNOŚCI	
EKP_U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki;	D. U01

EKP_U02	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia w grupy wsparcia	D. U04
EKP_U03	prowadzi profilaktykę powikłań chorób nowotworowych;	D. U05
EKP_U04	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, radioterapeutycznego, chemioterapii;	D. U20
EKP_U05	Pielegnuje pacjenta z przetokami, odczynami popromiennymi, rurką tracheotomijną, stomią;	D. U21
EKP_U06	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji bólu, zabiegów pielęgnacyjnych i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjne z zaleceniami w zakresie samo opieki;	D. U29
EKP_U07	Tworzy pacjentowi jak najlepsze i najgodniejsze warunki do godnego umierania;	D. U30
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE/POSTAWY	
EKP_K01	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	D. K01
EKP_K02	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	D. K02
EKP_K03	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	D. K04
EKP_K04	przestrzega praw pacjenta;	D. K05
EKP_K05	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	D. K06
EKP_K06	przestrzega tajemnicy zawodowej;	D. K07
EKP_K07	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami;	D. K10
Forma zajęć/metody dydaktyczne:		
<p><u>Wykłady</u> – wykład konwencjonalny, problemowy, konwersatoryjny, seminarium, pokaz</p> <p><u>Zajęcia praktyczne</u> - dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, metoda jednego przypadku, metoda sytuacyjna, studium pacjenta, pokaz, instrukcja</p> <p><u>Praktyki zawodowe</u> - metoda sytuacyjna, studium pacjenta</p>		

Metody weryfikacji efektu kształcenia:		
Nr efektu kształcenia	Metody weryfikacji efektu kształcenia	
	formujące	podsumowujące
D.W04		Egzamin teoretyczny
D. W05		Egzamin teoretyczny
D. W06		Egzamin teoretyczny
D. W09		Egzamin teoretyczny
D. W14		Egzamin teoretyczny
D. W36		Egzamin teoretyczny
D. W50		Egzamin teoretyczny
D. W51		Egzamin teoretyczny
D. U01	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć, ocena umiejętności praktycznych	
D. U04	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć, ocena umiejętności praktycznych	
D. U05	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć, ocena umiejętności praktycznych	
D. U20	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć, ocena umiejętności praktycznych	Egzamin teoretyczny
D. U21	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć, ocena umiejętności praktycznych	Egzamin teoretyczny
D. U29	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć, ocena umiejętności praktycznych	
D. U30	obserwacja pracy studenta w trakcie zajęć, ocena umiejętności praktycznych	
D. K01	Zadania wykonane indywidualnie	
D. K02	Zadania wykonane indywidualnie	

D. K04	Zadania wykonane indywidualnie	
D. K05	Zadania wykonane indywidualnie	
D. K06	Zadania wykonane indywidualnie	
D. K07	Zadania wykonane indywidualnie	
D. K10	Zadania wykonane indywidualnie	
Treści programowe:		
WYKŁADY :		
1 Założenia i postawy opieki paliatywnej		4h
<ul style="list-style-type: none"> - rys historyczny opieki paliatywnej i hospicyjnej - podstawowe zasady opieki paliatywnej - założenia i struktura organizacyjna opieki paliatywnej - jakość życia pacjenta i jego rodziny u kresu życia chorego - kryteria oceny jakości życia - metody pomiaru jakości życia - czynniki wpływające na poprawę jakości życia u pacjenta objętego opieką paliatywną. 		
2. Praktyka pielęgnarska w opiece paliatywnej		4h
<ul style="list-style-type: none"> - ból w chorobie nowotworowej - skale oceny bólu nowotworowego - drabina analgetyczna - analgezja - rola i zadania pielęgnarski w łagodzeniu bólu nowotworowego - objawy ze strony układu pokarmowego w zaawansowanej chorobie nowotworowej – opieka pielęgnarska - objawy ze strony układu oddechowego w zaawansowanej chorobie nowotworowej – opieka pielęgnarska - objawy ze strony układu moczowego i narządów płciowych w zaawansowanej chorobie nowotworowej – opieka pielęgnarska - objawy neurologiczne i zaburzenia psychiczne w zaawansowanej chorobie nowotworowej - zmiany w obrębie skóry w zaawansowanej chorobie nowotworowej – postępowanie pielęgnacyjne i lecznicze. 		
3. Aspekty psychologiczne i duchowe w opiece paliatywnej u chorego i jego rodziny.		4h
<ul style="list-style-type: none"> - problemy psychiczne pacjenta u kresu życia - problemy natury duchowej i egzystencjonalne pacjenta i jego rodziny - problemy społeczno – socjalne pacjenta i jego rodziny - pomoc terapeutyczna dla pacjenta i jego rodziny - osierocenie i żałoba- metody pomocy rodzinie chorego 		
4. Pielęgnacja pacjenta onkologicznego w opiece paliatywnej.		2h
<ul style="list-style-type: none"> - proces pielęgnowania - pomoc i wsparcie socjalne 		
5. Etyka w opiece paliatywnej.		1h

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE :

1. Organizacja opieki paliatywnej w Polsce. **5h**
2. Organizacja opieki paliatywnej w Polsce. **5h**
3. Zasady łagodzenia bólu w zaawansowanej chorobie nowotworowej. Problem społeczny. **5h**
4. Problemy psychospołeczne chorych cierpiących. Psychoonkologia kliniczna. **5h**
5. Problemy pielęgnacyjno – opiekuńcze w opiece paliatywnej- proces pielęgnowania chorego. **10h**
6. Komunikacja z chorym i jego rodziną. **5h**
7. Wsparcie rodziny i osób bliskich w okresie choroby i żałoby. **5h**

Literatura podstawowa:

- Augusty B. (red. Wyd. Pol. Maria Kózka) Pielęgniarstwo. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011.
- Bohdan Z.: O barierach komunikacji w chorobie – próba analizy zjawiska. W: Krzyżanowski D. Fala A.M., Steciwko A., Suchocka L. (red.): Życie godnie do końca. Wyzwania opieki paliatywnej i hospicyjnej. Wyd. WCM, Opole 2010.
- de Walden – Gałuszko K. (red.): Podstawy opieki paliatywnej. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2004.
- de Walden – Gałuszko K. Kaptacz A. Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. Wyd. , Wyd. Lek. PZWL, warszawa 2005.
- de Walden – Gałuszko K., Majkowitz M.: Psychologiczno – kliniczna ocena bólu przewlekłego. Wyd. AMG, Gdańsk 2003.
- Dorfmueller M., Dietzfelbinger H.: Psychoonkologia. Diagnostyka – Metody terapeutyczne. Wyd. I polskie, warszawa 2011.
- Adamczyk A., Buczkowski ., Krajnik M.,(red.): Opieka paliatywna. Wyd. Lek. PZWL, warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca:

- Citowicz R.: Prawo karne aspekty ochrony człowieka a prawo do godnej śmierci. Wyd. Kodeks, Warszawa 2006.
- Hartman J.: Bioetyka dla lekarzy. Wyd. Wolters Polska sp. z o. o., Warszawa 2012.
- Koper A. (red.): Pielęgniarstwo onkologiczne. wyd.